

Følelsen af afmagt i filmisk mesterværk om prekariatet

af Frederik Bojer Bové

Publiceret 21/12/2019 i Film/Kultur

FILM // ANMELDELSE – Ken Loachs nye film skildrer umenneskelige arbejdsforhold i den moderne verden. Før i tiden havde han måske også præsenteret løsningen, men det virker ikke, som om han formår det længere. Det gør kun filmen mere fortvivlende stærk.

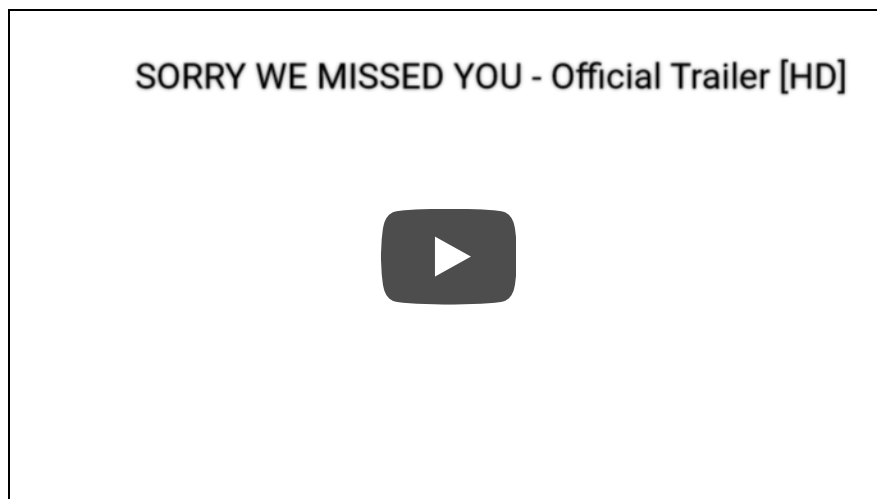

I 2014 lavede Ken Loach en træt film. Den hed *Jimmy's Hall*. Den handlede om Jimmy, og hans forsøg på at etablere en kulturhal. Det ville de onde ikke have, så Jimmy måtte kæmpe kulturens kamp mod undertrykkerne. Det lykkedes ikke for Jimmy. Han tabte. Ken Loach sagde dengang, det var hans sidste film. Hvis *Jimmy's Hall* var tænkt som en afrunding på Loachs egen karriere, så var det godt nok en trist afsked.

Men Loach stoppede ikke. Han vendte tilbage to år senere med *Jeg, Daniel Blake*, der omvendt var den mest selvbevidste, konfrontatoriske og direkte film, han havde lavet i mange år. Og bedste.

En film der gik direkte i kødet på den nye ulighed i Storbritanien; direkte ind i kampen mod nye undertrykkere. Og – ifølge presse materialet – mens Loach lavede *Jeg, Daniel Blake* opdagede han, at der var en side af sagen, han ikke havde fået med. *Jeg, Daniel*

Blake handlede om arbejdsløse, og hvordan de blev dårligt behandlet af systemet. Men mange af de fattige, Loach mødte under optagelserne, var overhovedet ikke arbejdsløse, de var fanget i en spiral af underbetalt arbejde.

Så dem har Loach nu lavet en film om. Og lægger man *Sorry We Missed You* sammen med *Jeg, Daniel Blake* er det måske det vigtigste to-filmsværk om Storbritannien i dette årti. Men ser man den nye film som endnu en potentiel sidste film, så er vi lidt tilbage til *Jimmy's Hall*. Loach virker rådvild, forvirret, uforstående. Det er ganske smukt, ganske ærligt. Men det er igen en lidt trist afsked.

Ricky & Abby

Der er en ret tydelig grund til, at Loach ikke rigtig kan stille noget op. Hans elskede solidaritet, den er dømt ude på forhånd i den prækære arbejdsverden. Ricky er en tidligere byggearbejder, som nu vil arbejde som pakkeleverandør. Her kan han være selvstændig! Han skal dermed stille sin egen bil til rådighed, og hæfter for reparationer og al udstyr. Men... Det er ikke fordi han får nogen som helst form for frihed igen.

Det er grelle vilkår og en fortælling, vi først nu er ved at få øjnene op for herhjemme efter historierne om diverse løbehjulsfirmaer. *Sorry We Missed You* fungerer som dokumentarisk vidnesbyrd. Omend en rigtig god *longread* nok er nogenlunde lige så god. Loach får aldrig rigtig helt klargjort selve de problematiske mekanismer ved jobbet. Ricky virker glad nok til at starte med, og da han får at vide, at han ikke kan tage datteren med i bilen, er det, fordi der er blevet klaget, men vi bliver aldrig klar over *præcis*, hvad der er sket. Ting eskalerer, men uden at vi helt forstår hvorfor.

Sorry We Missed You er fri for den fornemmelse af emotionel manipulation, som man kan sidde med hos selv de bedste melodramaer.

Fortællingen om Rickys kone Abby er meget stærkere. En af årets stærkeste fortællinger. Hun arbejder som hjemmehjælper, men på en såkaldt *zero hour*-kontrakt, hvor hun ikke er garanteret faste arbejdsforhold, men heller ikke partout skal sige ja, når der bliver ringet.

Der er bare det, at Abby er en vidunderlig empatisk hjemmehjælper, så mange af de ældre spørger specifikt efter hende. Netop fordi hun er så fantastisk til sit arbejde, så kommer det til at slide hende op. *Her* er der noget vildt interessant, paradoksalt, uforglemmelig barskt. Alle de varme og smukke scener mellem Abby og hendes 'klienter' gør ualmindelig ondt.

Ting falder fra hinanden

Det bliver også til et fremragende portræt af selve aldringsprocessen. Der er et glimt af en gammel mands ben, mens han sidder på toilettet, han er jo nødt til at have døren åben, så Abby kan komme ind og hente ham bagefter, som med sin halvoffentlige karakter illustrerer, hvor ydmygende det kan være at blive gammel, selv når omgivelserne gør sit bedste.

Da Abby fortæller en af de gamle kvinder om sit hektiske liv, spørger den gamle kvinde forundret *What happened to the eight hour day?* Klarere kan det nærmest ikke siges. Hvad i alverden skete der med alt det, tidligere generationer kæmpede for? Og hvordan i alverden skal en generation af prekært ansatte 'franchise-ejere' kunne kæmpe videre?

Ricky og Abby fortæller også hinanden om en følelse af at drukne, at synke i kviksand. I sidste ende sidder man med fornemmelsen af, at tingene falder fra hinanden, uden at vi kan gøre noget ved det.

Hvis det virkelig er Ken Loachs sidste film, så er der en tragisk poetisk retfærdighed i, at den fik dansk premiere samme dag, som Corbyn tabte til Johnson og meddelte, at han vil trække sig som formand for arbejderpartiet Labour. For filmen er en tragedie uden falske forhåbninger. Heller ikke i dens skildring af alderdom. Og det bliver endnu mere tragisk, for rent ud sagt, så begynder Loach at miste grebet om sine filmiske virkemidler.

Sorry We Missed You er også rent æstetisk lidt famlende, ser lidt billig og spinkel ud, og jo mere jeg tænker over det, jo mere overbevist bliver jeg om, at der er deciderede fejl. Som en scene, hvor Ricky og Abby skændes om, hvem der har haft den hårdeste og længste dag, en scene der tydeligvis skal foregå om aftenen, men hvor man kan høre morgenfuglefløjt i baggrunden. Eller måden hvorpå Rickys arbejde eskalerer, uden man kan tyde logikken.

“

I sidste ende sidder man med fornemmelsen af, at tingene falder fra hinanden, uden at vi kan gøre noget ved det

Det er svært med stjerner, for *Sorry We Missed You* er på en og samme tid unik og essentiel, men helt reelt ikke specielt godt udført. Eller rettere, problemet er, at de filmiske svagheder får følelsen af afmagt til at virke så meget stærkere.

Filmene fungerer bedre, fordi den ikke rigtig fungerer. Den er fri for den fornemmelse af emotionel manipulation, som man kan sidde med hos selv de bedste melodramaer.

I stedet sidder man berørt og fortvivlet tilbage. Og det er, helt ærligt, præcis den film, som Ken Loach skulle lave i 2019.

Læser du POV fast eller kun lejlighedsvis? Hver fredag samler vi ugens væsentligste analyser, anmeldelser og essays i ugebrevet **POV Weekend. Det er gratis, og du kan tilmelde dig her.**

Har du mulighed for at støtte POV som åbent og uafhængigt dansk medie, kan du gøre det som støtteabonnet her.

Foto: PR.

FACEBOOK

TWITTER

LINKEDIN

PINTEREST

TAGS:

KEN LOACH

DU KAN MÅSKE OGSÅ VÆRE INTERESSERET I FØLGENDE:

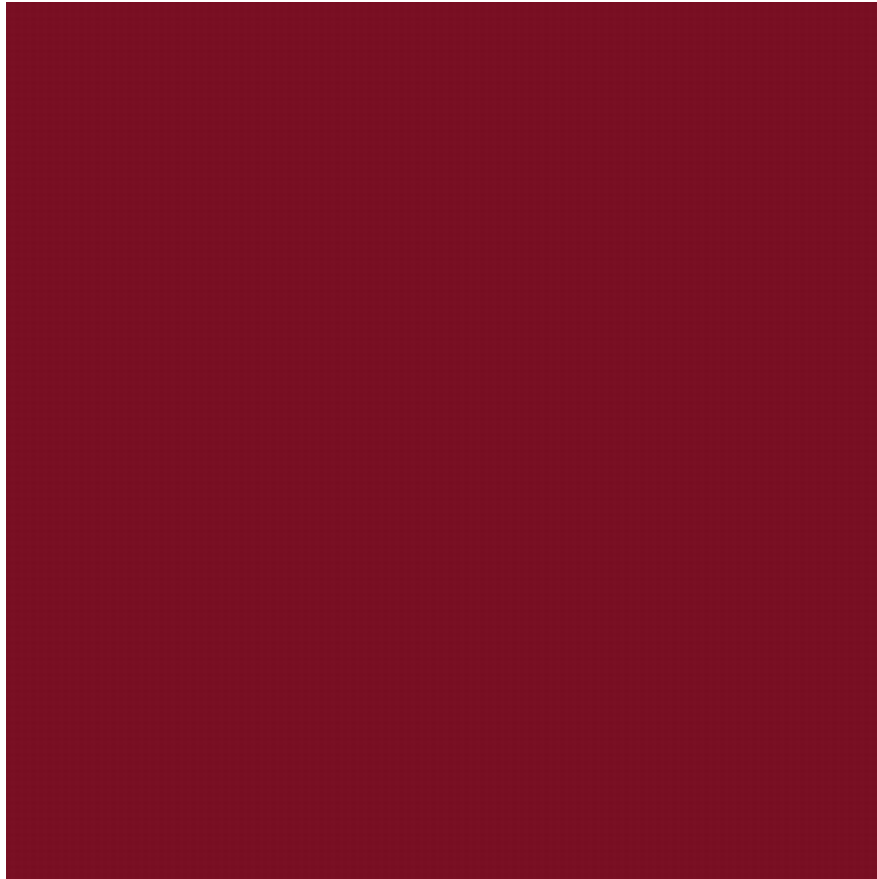
**Processen mod
Daniel Blake: Ken
Loach & Kafka**

FREDERIK BOJER BOVÉ

SENESTE ARTIKLER

Frederik Bojer Bové (født 1.12 1986) er cand.mag. i Moderne Kultur og Kulturformidling og BA i Historie. Han blogger om film på kronoper.dk, er dansk redaktør på tidsskriftet Cinema Scandinavia og

M E S T L Æ S T E

Weekendavisens karlekammer

af Helle Holm Clausen |
posted on January 5,
2020 | under
LIGESTILLING, Medier